

LÓNYAY HÍRMONDÓ

KÜLFÖLDI ESEMÉNYEK

Párizs

9.E MUNKÁJA

Franciaország:
A február végi forradalom hatására és folytatásaként, nagyrészt a munkások követelésének engedve általánossá tették a választójogot a férfiak számára és elismerték az emberek munkához való jogát.

Harc a barikádokon

Itália:
Milánóban liberális és radikális vezetők szervezkednek Ausztria ellen. Egyes hírek szerint sajtószabadságot, a polgárőrség megszervezésének lehetőségét, valamint a nemzeti kongresszus összehívását tüzték ki zászlójukra. Kíváncsian várjuk, hogy mit tudnak ebből megvalósítani az elkövetkező napokban.

Barikádok Bécs utcáin

Bécsi események

Bécs:
A február végi párizsi események hatására március 13-án Bécsben is kitört a forradalom. A polgárok és egyetemisták barikádokat emelve kezdték meg a demonstrációjukat. A tömeg polgári reformokat, sajtószabadságot, tanulmányi szabadságot, vallási egyenjogúságot, választójogi reformokat, jobbágyi szolgáltatások eltörlését és Metternich kancellár menesztését követelte. A tüntetést megpróbálták véresen elfojtani, de végül Metternich meghátrált, lemondott és elmenekült.¹

Metternich menekül

¹ [Népek tavasza – Wikipédia \(wikipedia.org\)](#)
[Első bécsi forradalom – Wikipédia \(wikipedia.org\)](#)

REGGELI HÍREK

Követelések²

Mi folyik a kávéházban?

KADOSA PATRIK ÍRÁSA

Ismeretlen rendezvény miatt lezárták a Pilvax kávéházat. A vendégeket már tegnap délután sem engedték be az épületbe. De lapunk kiderítette, hogy a rejtélyes találkozón sok közkedvelt poétánk is részt vesz majd. Vajon miről társalognak majd bent a művészek? Fontolóra vették, hogy kiadnak egy közös művet? Vagy megtárgyalják a semmibe vett rendek ügyét? Remélhetőleg a mai nap során kiderül!

Pilvax kávéház³

Forradalmi lángok Európában⁴

Forradalmi hullám Európában

KADOSA PATRIK ÍRÁSA

A cenzúra sokadszorra is korlátozta egyes írárok megjelenését az újságjainkban, napilapjainkban. Ez ellen eddig még nem léptek fel, de rebesgetik, hogy 12 pontban leírt követeléseik között elsőként szerepel a sajtószabadság és a Pilvax kávéházban folyó gyűlés miatt érződik a feszültség a levegőben. Valami készülődik. Ennek a feszültségnek egyik fő oka, hogy évek óta bírói ítélet nélkül fognak el és csuknak tömlöcbe szerzőket, politikusokat, írókat. A Habsburg uralkodóház számára nem kívánatos elemek közül sokat már ki is végeztek.

Eközben Európában dúlnak a harcok, lázonganak a népek. A magyar Ellenzéki Párt több ízben is felhívta a bécsi vezetés figyelmét arra, hogy parasztjainkat jobban becsüljék meg és támogassák is őket. De ezzel a kérelemmel nem foglalkoztak, sőt megfenyegették az embereket, hogy bármilyen az Udvar ellen szőtt terv vagy merénylet eleve kudarcra van ítéelve. Akik egy ilyen tettben részt vállalnak, azokat meg fogják torolni, mihelyst vérbe fojtották a lázadást.

² Kép: Közkincs

³ Kép: Magyar Nemzeti Digitális Archívum

⁴ Az Európa térkép forrása a rajzok nélkül: [605.pdf \(fazekas.hu\)](#) / A rajzot készítette: Darvas-Kruppa Terézia

A szöveget Kadosa Patrik, 9.A osztályos tanuló írta

DÉLI HÍREK

Szenzáció, szenzáció!

JUHÁSZ MARCELL ÉS KELEMEN CSENGE 9.B
2021. FEBRUÁR 26.

Mint jól tudják, tisztelt olvasóink, forrong egész Európa. Január 12-én Palermo városában elkergették a Bourbonokat. Január 27-én Nápoly követi Palermo példáját. Február 8-án már Róma is forrong. Február 18-án Pádovában a császári csapatok bele lönek a tömegbe. Február 22-én Lombardiában és Venetoban a császár ostromállapotot hirdet, Itália már a forradalom hevében ég. És ekkor megtörtént a csoda, február 22-24-én Párizsban újból fegyvert ragadott a nép, Lajos Fülöp zsarnoki uralmát megdöntötték. A Német Birodalom is megmozdult március 3-án. A Német Szövetségi Gyűlés meghajolt a forradalom előtt, München, Köln, Majna-Frankfurt kiharcolta, hogy alkotmánya legyen a németeknek, melyet Weimarban március havának 8. napján ki is hirdették. Megtörtént a nagy csoda, Bécs elkergette a zsarnokot Metternichet.

Elérkezett a mai napon Pest-Buda városába aszabadságnak fényes csillaga. Néhány lánglelkű hős fiatal a Pilvax kávéházból elindul új jövőt építeni. Vasvári Pál, Jókai Mór, Petőfi Sándor, az orvostan-, mérnök- és jogáshallgatókat maguk köré gyűjtik, együtt elvonulnak Landerer és Hackenast nyomdájához és tiltakozásuk ellenére kinyomtatatják a 12 pontot és a Nemzeti dalt. A tömeg egyre csak nő, Pest lakói százával-ezrével özönlenek az utcákra. Ekkor elérjük az egyik legfontosabb követelést, hogy legyen szabad a sajtó, szűnjék meg az elnyomás legfőbb szimbóluma a cenzúra. Ezzel teljesül Petőfi és társai álma, hogy a sajtót szabaddá kell tenni.

Az összegyűlt tömeg élére állt Nyáry Pál Pest megyealispánja, Rottenbiller Lipót Pest városának alpolgármestere és Klauzál Gábor. Együtt eldöntötték, hogy kiszabadítják Táncsics Mihályt a börtönből.

Tisztelt olvasóink, sok évtizedes követeléseink úgy tűnik valóra válnak a bátor hazafiaknak köszönhetően.

Forrás: 1848-1849 A forradalom és szabadságharc képes története, szerkesztette: Hermman Róbert; kiadó: Tóth Könyvkereskedés és Kiadó Kft. (A könyvben nem szerepel kiadási év)

ESTI HÍREK

Megtörtént az elképzelhetetlen!

Mi következhet ezek után?

A SZERZŐ: 9.D 2021 MÁRC. 15.

Megtörtént az elképzelhetetlen! Csak ismételni tudjuk a már megjelent híreket: Franciaországban kitört a forradalom és márc. 13-án Bécs is lángba borult! A felsőház végre valahára elfogadta a felirati javaslatot, amivel Kossuthék elindultak Bécsbe. Itt, Pesten is már március 12-én elindultak az események, hiszen Irinyi József tollából megszületett a nép kíváncsalmait összegző 12 pont. Ennek a példátlan eseménynek a helyszíne a Pilvax kávéház volt, ahol a fiatal értelmiségiek – Petőfi Sándor, Vasvári Pál, Jókai Mór és Bulyovszky Gyula – társaságában Petőfi a Nemzeti dalt is elszavalta:

"Talpra magyar, hí a haza!
Itt az idő, most vagy soha!"

– és a hívó szót sokan meghallották.

A Pilvax kávéházból egy kisebb csoport először az egyetemhez ment, ahol sokan csatlakoztak hozzájuk, és így indultak a Landerer és a Heckenast nyomdához, ahol már legalább ezer ember tolongott. Itt történt meg már délelőtt a gépek lefoglalása, a Nemzeti dal és a 12 pont cenzúrázatlan kinyomtatása. Képzeliük el! Itt, ma! Ezen események! Mi következhet ezek után?

A kezdeményezők röplapok segítségével délután három órakor nagygyűlést tartottak a Nemzeti Múzeum kertjében. Itt ismét felcsendült a Poeta Natus nagy műve – egyik barátja tolmácsolásában. Sajnálhatja, aki ennek a felemelő pillanatnak nem lehetett szem- és fültanúja!

De itt még korántsem ért véget az emberek hatalmas lelkesedése: a Pesti Városi Tanácshoz vonultak azért, hogy elismertessék követeléseiket. Ez sikerült is nekik, a Tanács jóváhagyta kíváncsalmait.

A Pilvax kávéház
https://hu.wikipedia.org/wiki/Pilvax#/media/F%C3%A1jl:Pilvax_Pest_Preisler.jpg
(Utolsó letöltés: 2021. 02. 28.)

A Nemzeti Színház
https://hu.wikipedia.org/wiki/Nemzeti_Sz%C3%A1nh%C3%A1z#/media/F%C3%A1jl:Nemzeti_szinhaz_ald.jpg
(Utolsó letöltés: 2021. 02. 28.)

Laborfalvi és Jókai

A meglódult sokaságot azonban nem könnyű megállítani, tovább indultak így tehát a Budai várban levő Helytartótanácshoz. A megrémült Helytartótanács elfogadta a 12 pontot, eltörölte a cenzúrát, valamint szabadon engedte Táncsics Mihályt. A nép fiát az ünneplő tömeg a vállán vitte Pestre. Itt emlékeztetünk mindenkit arra az igazságtalanságra, hogy a nagy politikust izgatás és sajtóvétség vádjával ítélték el, és már egy éve szenvedett a börtönben.

A Nemzeti Színházban este a nép kíváncságra, Katona József darabjával, a Bánk bánnal ünnepelték a forradalom győzelmét. Olyan sokan voltak, hogy nem mindenki tudott bejutni az épületbe, de ez senkit nem tántorított el az efféle szándékától. Gyertyákkal a kezükben álltak a színháznál, a darab előtt pedig egy emberként énekelték el a Himnuszt és a Szózatot. Kis idő elteltével azonban mindenkit be kellett engedni a színházba, a nép pedig közösségi előadássá alakította az esti műsort.

Úgy hisszük, Jókainál élethűbben senki sem számolhatna be az est hangulatáról: “A színház oltár volt ma, a közönség színe volt jelen ünnepi arcokkal, ünnepi ruháiban; a nemzeti kokárda volt minden férfi, minden nő keblére föltűzve, középen a háromszínű zászló.”

Laborfalvi Róza, aki Gertrúd királynét játszotta, hamar feltalálta magát a váratlan helyzetben, és ő maga tűzött kokárdát az est krónikása, Jókai Mór mellére. Lehet, hogy ebből még lesz valami?

Az éjszaka eseményeiről az utcákat járó tudósítóink a holnap reggeli Lónyay Hírmondóban számolnak be.

⁵ Források A forrásokat a 9.d osztály újságírói szabadon kezelték.
<https://mult-kor.hu/mi-tortent-1848-marcius-15-en-20160315> (Utolsó letöltés: 2021. 02. 15.) http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/1848_marcius_15_kitor_a_pesti_forradalom/ (Utolsó letöltés: 2021. 02. 15.)
<http://tortenelemcikkek.hu/node/220> (Utolsó letöltés: 2021. 02. 15.) <https://zanza.tv/tortenelem/ujkor-reformkor-forradalom-es-szabadsagharc-magyarorszagon/reformmozgalom-kibontakozasa> (Utolsó letöltés: 2021. 02. 15.)
<https://zanza.tv/tortenelem/ujkor-reformkor-forradalom-es-szabadsagharc-magyarorszagon/az-1848-forradalom> (Utolsó letöltés: 2021. 02. 15.)
https://hu.wikipedia.org/wiki/1848%E2%80%931849-es_forradalom_%C3%A9s_szabads%C3%A1gharc#Forradalom (Utolsó letöltés: 2021. 02. 15.)
² https://hu.wikipedia.org/wiki/T%C3%A1ncsics_Mih%C3%A1ly (Utolsó letöltés: 2021. 02. 15.) ³ <https://honvedelem.hu/hirek/egy-elmaradt-eloadas-margojara.html> (Utolsó letöltés: 2021. 02. 15.)
Laborfalvi és Jókai: https://cabe.blog.hu/2019/08/29/vihar_az_eskuvo_korul_jokai_mor_es_laborfalvi_roza_hazassaga (Utolsó letöltés: 2021. 02. 28.)

Szerző: 6.A

A magyar sportot is forradalmasították Széchenyiék

A fiatal Széchenyi István nem csak elméjét, testét is pallérozta

Az 1848. március 15-i forradalom, majd az azt követő szabadságharc jeles alakjait számos módon megénekelte már – és idézi fel tetteiket évről-évre – az utókor, azonban kevésbé ismert tény, hogy köztük leljük a magyar sport alapköveinek letéteményeseit is.

PETYKÓ ADRIÁN

Gróf Széchenyi István húszas-harmincas éveiben kényesen ügyelt, hogy tartani tudja versenysúlyát, saját példáján keresztül bizonyítva, az elme pallérozását elősegíti, ha az illető nem hanyagolja el a szellemet magába záró testet sem. Nem csoda, hogy a felvilágosodás hozta változásoknak élére állt, márpedig a testkultúra szükségességének eszméi ekkoriban rajzolódtak ki Európa-szerte. A reformkor kimagasló hazai személyiségei kiálltak a feudális iskolának ellentmondó, a fiatalokat sokoldalúan nevelő gondolatok mellett, már csak azért is, mert úgy vélték, a haza szolgálatának megfelelő eszköze, emellett a nemzeti öntudatra ébredés egyik fontos eleme a testnevelés. Erre pedig komoly szüksége volt a magyarságnak, mert nagyjaink épp azon ügyködtek, hogy függetlenedjünk a Habsburg fennhatóság alól. Ráadásul nem csak mondták, mutatták is mire viszi az ép testben az ép lélek. Remekül forgatta a kardot, lőtt és lovagolt Széchenyi, Kossuth Lajos vagy Wesselényi Miklós is.

Források:
[A magyar sportot is forradalmasították Széchenyiék | M4 Sport](#)
[Széchenyi, a sportember | Széchenyi Fórum \(szechenyiforum.hu\)](#)

Széchenyi István lovasportréja

Lófuttatás Magyarországon

Széchenyi a sportember

CSERHÁTI LÁSZLÓ GÁBOR

A lovaglás, a vívás, a lövészet természetes volt egy, hosszú éveken át katonai szolgálatban álló, háborúedzett férfi esetében. 1827. június 6-án Pesten megrendezhetik az első lóversenyt. Rá jellemző, és állhatatosságára, hogy bár évekig nem kap engedélyt a kancelláriától, az uralkodótól a versenyeztetésre, ezért, hogy a lótenyésztés továbbra is fejlődhessen ezekben az években is, a kopóval való vadászat (kopászat) felé fordult, hiszen kopóval vadászni csak jó lovakkal lehet. Rendszeresen látogatja a Pest Nemzeti Vívóiskolát és a lövöldét, mindkettőben rendszeresen gyakorolja magát. Úszni 28 évesen tanul meg „...mód nélkül sok vízivás ...után”. Utazásai alkalmával is rendszeresen úszik, az itthoni mindennapjainak is része, a Császár fürdőtől az épülő Lánchídig gyakorta leúszik.

Az ökölvívással Angliában ismerkedik meg 1822-ben. Tapasztalatait sokkal később írt művéből, az Önismeret-ből ismerhetjük meg, Őt inkább az „öklözés” elmélete érdekelt, és végigvezet bennünket, az olvasót, egy négy hónapig tartó bajnoki címvédő felkészülésén. Wesselényi angliai naplója tárja fel előttünk, hogy az ökölvívással kapcsolatos angliai élményeit Széchenyivel együtt élte meg.

Széchenyi a gyaloglás, a turistáskodás terén is példamutató, kis túlzással mondható, hogy korának legkiválóbb turistája, hiszen a hazai tájak mellett az Olymposon, a Pireneusokban, Szicília szigetén, Franciaországban tett meg gyalogosan jelentős távolságokat. Az evezés az a sportág, amelynek hazai megteremtése kizárólag Széchenyinek köszönhető, ez olyannyira ismert, hogy még az evezés nemzetközi irodalma is számon tartja „Az evezés világtörténete” című, angol nyelven megjelent (1991-ben) könyvben. Miután Angliában megtanult Wesselényi Miklóssal együtt evezni, rendelt egy evezős csónakot, amely 1826-ban megérkezve lehetővé tette számára, hogy ezt a szép és egészséges sportot népszerűsítse, hogy híveket toborozzon. 1827. május 16-án két angol barátjával Bécsből Pozsonyba evez, ez a hazai evezés történetének első sportteljesítménye. Neki köszönhető az első csónakház, amelyet akkori szóhasználatlaltal Csónakda-ként Barabás Miklós rajzon megörökített 1843-ban. Ő hozza létre az első evezős együletet 1841-ben.

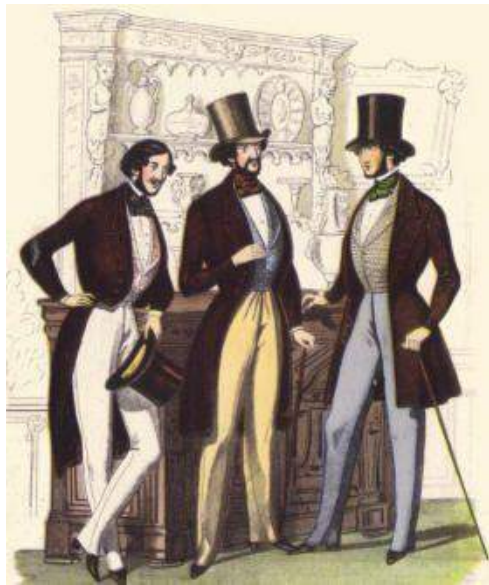
DIVAT A GÉPEK ÉS A NÉPEK FORRADALMA IDEJÉN

A FÉRFIDIVAT

Az 1840-es években a divat ismét a régmúltból merített ihletet, ám ez az évtized már inkább a ruhákat. Ezek a viseletek eleinte kizárólag barokk stílusjegyek újragondolásáról szólt. A ünnepi alkalmakra készültek, süjtásokkal, férfiak öltözködésében az elegancia, a zsinórozásokkal, hímzésekkel, csatokkal, kifinomultság köszönt vissza a barokkos túlzások mellőzésével. Természetesen erre az korszakra is elmondhatjuk, hogy a ruházat függött viselője társadalmi rangjától, a napszaktól, az évszaktól és az alkalomtól is. Nézzük meg, hogyan is alakult tehát a divat ebben az izgalmas időszakban:

A bő szabású ing és alsónadrág felvétele után a szoknit húztak. Az egyenes szárú hosszú pantalló lehetett egyszínű és akár kockás is. Az ingre a nadrágtól és kabáttól elütő színű mintás vagy egyszínű mellényt vettek fel, majd következett a díszes csokorba megkötött nyakkendő és a kabát. Ez utóbbi lehetett térdig érő, vagy frakk szabású is. Nagyon divatosnak számított, ha a világos színű nadrághoz sötétkék, barna, vagy sötétszürke kabátot viseltek. Rövid hajukhoz bajuszt és szakállt is növeszthettek. Az öltözetet a cilinder és a sétatot tette teljessé. Mellényzsebükbe óra került. Viseltek pecsét és köves gyűrűt is. Estélyekre, bálokra, pedig fekete frakkot öltöttek.

A férfidivat

A magyar stílusú ruhák

Külön kell említenem a magyaros stílusú ruhákat. Ezek a viseletek eleinte kizárólag ünnepi alkalmakra készültek, süjtásokkal, férfiak öltözködésében az elegancia, a zsinórozásokkal, hímzésekkel, csatokkal, kifinomultság köszönt vissza a barokkos túlzások mellőzésével. Természetesen erre az korszakra is elmondhatjuk, hogy a ruházat függött viselője társadalmi rangjától, a napszaktól, az évszaktól és az alkalomtól is. Nézzük meg, hogyan is alakult tehát a divat ebben az izgalmas időszakban:

A bő szabású ing és alsónadrág felvétele után a szoknit húztak. Az egyenes szárú hosszú pantalló lehetett egyszínű és akár kockás is. Az ingre a nadrágtól és kabáttól elütő színű mintás vagy egyszínű mellényt vettek fel, majd következett a díszes csokorba megkötött nyakkendő és a kabát. Ez utóbbi lehetett térdig érő, vagy frakk szabású is. Nagyon divatosnak számított, ha a világos színű nadrághoz sötétkék, barna, vagy sötétszürke kabátot viseltek. Rövid hajukhoz bajuszt és szakállt is növeszthettek. Az öltözetet a cilinder és a sétatot tette teljessé. Mellényzsebükbe óra került. Viseltek pecsét és köves gyűrűt is. Estélyekre, bálokra, pedig fekete frakkot öltöttek.

A magyar stílusú ruhák

Bornemisza János portréja

Hogyan alakult a későbbiekben?

Az 1850-es évekre a férfidivat nem követte a női öltözködés túlzásait, sőt ha lehet, még tovább egyszerűsödött. Végképp eltűntek a szín pompás ruhadarabok, átadva helyüket a sötét színű, egyszerűbb szabású öltözeteknek. A kemény galléros fehér inghez hosszú, egyenes szárú nadrágot viseltek. Az ing felett mellényt hordtak, és megjelent a ruhatárukban a praktikus zakó, mely gyakran más színű volt, mint a nadrág. Rendkívül divatos volt a kockás nadrág. A korábban bonyolult nyakravalók is egyszerűsödtek. Kabátjaik gallérja és esetenként az ujjja, atlasz- vagy prémborítást kapott. Egy elegáns úr a bálban a fehér inghez fekete frakkot viselt fekete nadrággal. A férfiak frizurája rövid volt, hozzá bajuszt, szakállt, barkót növesztettek. Az utcai ruházat kötelező kiegészítője volt a cilinder, de már divatba jött ekkorra az alacsonyabb keménykalap is.

Hogyan alakult a későbbiekben?

A Kossuth-divat

Férfiaknál a bajusz viselése kötelező - még jobb, ha körszakállal kibővítvé, Kossuth-szakállként hordják. Ez már csak azért is fontos, mert a korabeli nyugati divattal szemben már Ausztriában is közkedveltnek számít a bajusz. A Kossuth-szakállnak hála 1848-as jeleseink feje egy-egy vízióktól felhevült remetére hasonlít. Kalap terén a Kossuth-kalap volt a trendi: ez a fejfedő ahhoz hasonlított, amit az amerikaiak viseltek a függetlenségi háborúban. A cilindernél alacsonyabb, karimája széles, kétoldalt felpöndörödő, tollal díszítve a szalagja mellett. Ha felidézzük, hogy a korabeli átlagos férfiak testmagassága 165-170 cm volt, nem csodálkozhatunk, hogy minden lábbelin volt sarok, csizmához járt a sarkantyú is - ezt a magyarok még a bécsi egyetemen is viselték, elvégre lovas nemzet a magyar! ⁶

A Kossuth-divat

⁶ Források:

https://contrapasso2.blog.hu/2018/03/27/hogyan_oltozkodtek_az_1848-as_szabadsagharc_evtizedeben?fbclid=IwAR2rrx5rpeft5r1fcTyYIdc1hiTrryj-m9WhZc9so0fzMRTcPeradqG6dbQ (2021.03.01.)
https://contrapasso2.blog.hu/2019/10/27/divat_az_1850-es_evekben (2021.03.01.)
https://hirmagazin.sulinet.hu/hu/pedagogia/forradalmi-divatok?fbclid=IwAR1ZKiPKZ_p3CgvVrUGR5f-4zDYPXrc8dn0am6joKfcGAQwBUGG5H6w3ZY

NŐI DIVAT

Elegáns nyugati öltözet

BÁLINT ANTÓNIA EVELIN 10.A

1848. ÁPRILIS HÓ 3.

Ha kegyednek egy könnyed korzózáshoz volna kedve, de nincs az alkalomhoz illő ruhája, bátran térjen be hozzánk. Kifogástalan minőségű francia anyagaink között biztosan megtalálja pompás ízlésének megfelelőt, mi pedig szemkápráztató ruhát varázsolunk Önnek belőle. Kiváló varrónőink, az elegáns nyugati divat szakértői, megfelelő öltözetet készítenek mindenki számára.

Kép:

<https://www.szeretlekmagyarorszag.hu/multunk/igy-kellett-oltozkodniuk-re-gen-a-noknek-2/> (2021.03.01.)

Viseljen nemzeti illatokat!

A legfényesebb bálokban a legkülönlegesebb aromákban gazdag parfümökben illatozhat, ha befárad a Váczi utcai üzletünkbe. Rózsa, narancs, szegfű, levendula, fahéj és még több illat csak Önnek. A legújabb divat szerint elkészítve, a legfrissebb illatú növényekből. Ezzel a különleges illattal elkápráztathatja férjurát is. Nagyon olcsón, kiváló minőségben beszerezheti nálunk illatszereinek legújabb darabját.

Kép: <https://www.sanodor.hu/a-tortenelem-illatai>

Szöveg:

https://torimaskepp.blog.hu/2019/11/07/ettol_illatoztak_a_magyar_holgyek (2021.03.01.)

Lesz-e Pesten forradalmi divat?

BODNÁR LILLA DORINA

1848. ÁPRILIS HÓ 3.

Különös új szelleme a divatnak tűnik fel Pesten, e forradalomtól felbolydult városban, hol a nemzeti érzelmek az öltözködésben is kiviláglanak.

Sok hölgyön láthatjuk a legújabb divatként feltűnő, keskeny nemzeti szalaggal díszített fehér kalpagokat.

Szendrey Júlia kalap helyett a Nemzeti Dal születésének ideje alatt készült, piros-fehér zöld színekben tündöklő pompázatos fejkötőjében tűnt fel, büszke tartást és megigéző látványt nyújtván a márciusi tavaszban.

Nincs oly elkötelezett honi érzelmű ifjú, ki ne viselné mellkasán a háromszínű rózsát, melyet legújabban nemzeti kokárda néven emlegetnek. Különösen kedvelt hagyománnyá vált a hölgyek körében a nemzeti színnel és hős hazafiaink portréival nyomott kendők emlékül nyújtása a kedves ismerősöknek.

A sújtásokkal, zsinórozással és hímzésekkel díszített magyar viseletnek már nem csak ünnepnapokon szokásos a hordása, ki magyar nemzeti szellemet magáénak érez, az büszkén viseli eme kelméket a hét mindennapján.

Szendrey Júlia úrhölgy ajándéka férjének, Petőfi Sándor úrnak, “Talpra magyar!” című versének megalkotásáért

<https://qubit.hu/2020/03/15/mig-en-az-egyik-asztalnál-a-nemzeti-dalt-irtam-felesege-m-a-masik-asztalnál-nemzeti-fejkötöt-varrt-maganak> (2021.03.01.)

Asszonyaink divatja az 1848-as pesti tavaszban

BODNÁR LILLA DORINA

1848. ÁPRILIS HÓ 3.

A divatos homokóra formát mostanság is a lószőrrel erősített, kifejezetten vastag anyagú harangalakú alsószoknya biztosítja. Tetejébe kerülhet a fehér alsó szoknya, melynek alsó harmadát vert csipke díszítheti. A karcsú derékről a fűző gondoskodik, melyet az alsó, hosszított ing fölött viselünk. Az újabban divatos ék alakú dekoltázs és derékvonal kifejezetten karcsúsítja és nyújtja a női alakot.

Ki nyak körül zárt ruházatot visel, annak keskenyen kihajló csipkegallér díszítés lészen most divatos. Ha merészebb, V alakban kivágott a ruhaderék, az szép íves szívalakú formát mutasson, avagy szögletes módon, kebleket hangsúlyozzon, alattuk pediglen finoman hímzett előinggel legyenek kipótolva. A ruha ujjában is változatos formáknak hódolhatunk. A válltól csuklóig szűken hordott forma folyvást divatozik, ám megjelentek a csukló irányában bővülő változatok is.

A Párizsi divat újabban igen kedvez a mintás kelméknek, de továbbra is hódítanak a tökéletesen díszítetlen sima, avagy egyszínű szoknyák is.

A kocsikázási köpenyek többnyire bársonyból készülnek, igen kedvelt rajtok a fekete csipkefodrozat.

Báli öltözetben a vállakat szabadon mutató kivágást csipke vállazó bolondítja. A ruhák készülhetnek atlasz szövettől, selyem muszlinból a hímes tarlatanból, virágdísszel, avagy díszes gyöngyözettel. Fejeket csipkedíszek s leomló tollak ékítik.

Képek és szöveg:

<http://costumecon.blogspot.com/2018/07/az-ev-divatja-1848.html>

Anno

1837 évének augusztus hónap huszonegyedik napján készült kép.
(A KÉPEN SZEREPEL ÉS KÉSZÍTETTE: BÁLINT ANTÓNIA EVELIN, BODNÁR LILLA DORINA, SZEGEDI RÓBERT 10.A)

DIVAT A MAGYARORSZÁGI BÁLOKON

Beszámoló

ERDÉLYI PETRA 10.A

1848. ÁPRILIS HÓ 3.

A hírlapunkat olvasó hölgyek bizonyára részt vettek, vagy tudomásuk van a szombaton megtartott bálról hazánk egyik legfelségesebb kastélyában.
A bálon nekem is volt szerencsém részt venni, és a lenyűgöző ruhakölteményeket látván azon pillanatban tudtam, hogy erről szó kell essék újságunk lapjain.
A legtöbb úrihölgy, éppen úgy, mint én, a nyugatias divatnak megfelelően öltözött föl, és jómagam is erről tudok tájékoztatást nyújtani tisztelt olvasóinknak.
Ha céljuk az, hogy minél jobban elkápráztassák az összegyűlt tömeget, ajánlatosak a hosszú bársony felsőruhák, melyek minden tekintetét magukra vonzván hullnak lágyan alá. Alatta fehér alsószyoknyát viseljenek, a diadémhoz hasonlatos, fátyolos fejdíszek pedig minden gróf tetszését elnyerik.
A kalapok is hódítani látszanak, rengeteg virággal, mintákkal díszített, lélegzetelállítóan színes fejfedőt volt lehetőségem megcsodálni.
A kesztyűkre fordítsanak kiemelt figyelmet, minden ruhadarabhoz ajánlatos legalább két pár.
Lehetséges, hogy Önök közül valahányan a nyugati divat helyett valami újat, mégsem megbotránkoztatót próbálnának ki.
Ezen esetben beszámolómnak tartalmaznia kell néhány úrhölgy és kisasszony viseletét, melyben a piros, fehér és zöld színek dominálnak. Hazaszeretetüket hangsúlyozhatják a mostanában kimagasló népszerűségnek örvendő trikolór kokárdákkal, amik a csipkézett darabokon is megállják helyüket.
Szívből remélem, hogy a jövőben még több bámulatos ruhakölteményben érkeznek a bálókba, hogy következő cikkeinkben is tájékoztathassuk Önöket a legfrissebb divatokról!

Szöveg:
<https://hirmagazin.sulinet.hu/hu/pedagogia/forradalmi-divatok> (2021.03.01.)

Képek:
https://torimaskepp.blog.hu/2017/10/18/egy_tisztessleges_urino_ruhatara_a_19_szazadban?layout=5 (2021.03.01.)
<http://costumecon.blogspot.com/2018/07/az-ev-divatja-1848.html> (2021.03.01.)

Báli divat

A fejdíszek is számítanak

KÁVÉHÁZI HÍREK ÉS BESZÁMOLÓK

Új kávéház nyitott a belvárosban!

Egy neves francia építész is részt vett a belső tér tervezésében

KLACSÁN PANKA, KONCZ LAURA, KORDÁS DÉVA
1848. FEBRUÁR 25.

Az 1848 nevű kávéház a napokban nyitotta meg a kapuit a vendégek előtt. Még csak pár napja van nyitva, de olyan híres költőkkel is találkozhatunk, mint Petőfi Sándor és társai. Belső tere gazdagon díszített, a bent fogyasztó embereket csodálatos csillárok és a falon lévő kőből faragott angyalok látványa fogadja. Az oszlopok márványból készültek, a híres építész Charles Garnier tervezte őket. Ezen kívül nagy tér található a vendéglő végében, ha valaki esetleg táncolni szeretne. A kis teraszon is helyet lehet foglalni, ami csodálatos kilátást nyújt a Dunára.

TÖRTÉNELMI ÁTTEKINTÉS

A Pilvax kávéház története

SÁNDOR MÁTYÁS

1848. FEBRUÁR 17.

Kedves olvasóinknak ismét egy kávéhásról szeretnénk tudósítani. Mai kávéházunk a Pilvax nevet viseli, ugyanis 1842-ban vette át vezetését Pilvax Károly, aki az első tulaj kávélegénye volt. Ezzel az átvétellel nem csak a tulajdonjog, hanem a kávéház neve is megváltozott és a Pilvax nevet kapta. A valóságban azonban a legtöbb környékbeli jelenleg Fillinger kávéházként emlegeti a helyet, ugyanis néhány éve Fillinger János vette bérbe a kávéházat.

A Pilvax kávéházat szívesen látogatják diákok, jurátusok, de megfordulnak kereskedők, iparosok és hivatalnokok is. A kávéház falait jeles magyarok arcképei díszítik. Az ide érkezőket biliárd- és tekeasztalok, hazai és külföldi lapok fogadják a kiváló italok mellett. Aki betéved ide valószínűleg összefuthat Petőfivel, Jókaival, Vasvári Pállal, Vajda Jánossal vagy Vahot Imrével is. Egyesek annyi időt töltenek itt, hogy egyenesen ide címzik a leveleiket. Mindenkinek ajánljuk akárcsak egyszeri látogatásra is.

HIRDETMENY

MEGNYÍLT AZ ÁMOR!

SZÁSZ LUCA, ORVOS-NAGY JANKA, VASS LAURA, ERŐS ZSÓFIA
1848. FEBRUÁR 25.

Nálunk a feketekávé mellé lehet tejfölt kérni, vagy akár ihatják kapucíner formájában. Bár van krampapuli, de nem szeretnénk, hogy vendégeink ördögök legyenek, ezért nem szolgálunk fel három pohárnál többet. Igazi balkán kávé, puncsok számtalan variációit és kávélikőröket is lehet kapni. Nálunk a vendégek elolvashatják a napi -vagy akár a hetilapokat is. Magyarországon mi vagyunk a második kávéház. Nálunk vannak társasági körök is, mint például irodalmi vagy politikai. Verses kötetek is elérhetőek. A nagymező utca 7. a címünk. Szívesen látunk mindenkit!

A kávéház vendégei élvezik a dunai kilátást

Biliárdterem

BESZÁMOLÓ

A PILVAX KÁVÉHÁZ SIKERE

AGBO JUNIOR, HORVÁTH ZÉTÉNY

1848. FEBRUÁR 10.

1848. február 10-én a Pilvax kávéházban jártunk, ami az utóbbi időkben nagy sikerre tett szert a fiatalok körében. Mikor beléptünk, megpillantottuk Vörösmarty Mihály és Petőfi Sándor alakját. Egyből odamentünk hozzájuk és kikérdeztük őket, hogy mi okból járnak ide. Petőfi Sándor mondta, hogy azért, mert itt beszélnek meg az aktuális politikai helyzetet. Megtudtuk, hogy nem csak az újságok mondják ezt, bizony tényleg ide járnak Petőfiék.

Mint kiderült megjelent a kávéház legújabb finomsága, ami „Rémes ez a krémes” néven fut. Ezen kívül, beszerezték az új biliárdasztalukat, így most már nem csak a kedv, hanem a biliárdasztal is jó. Titokban Petőfi elmondta, hogy nemsokára megjelenik a „Lehel Vezér” című verse, amin már lassan egy éve dolgozik. De erről majd egy későbbi számunkban.

Élet a Pilvaxban

KÁVÉFOGYASZTÁS A PILVAXBAN

Miért érdemes kávé fogyasztani?

CSILLAG BALÁZS

1848. FEBRUÁR 25.

A mai kávéházi napilapban hoztunk három okot miért jó, ha kávé fogyasztunk:

- energiát ad, segíti az agy működését,
- zsírégető hatású, segíti az anyagcserénket,
- növeli a teljesítőképességünket.

Fogadják meg tanácsunkat és igyanak több kávé. Kávéházunk nyitva tart reggel hét órától este hét óráig. Próbálja ki a reggeli kávé kínálatunkat! Várja Önt is a Pilvax Kávéház!

RAJZVERSENY

Rajzverseny a Pilvaxban

CSILLAG BALÁZS

1848. FEBRUÁR 25.

A nyertes nem más, mint Preisler József. Az ő rajza (ami a cikk alatt található) nyerte el a zsűri tetszését, díja pedig 100 forint. Szeretettel várjuk további olvasóink alkotását a következő pályázaton!

EGYÉB HÍREK

Rendkívüli győzelem a budapesti nemzetközi lóversenyen

A győztesek a Pilvaxban ünnepeltek

EGYED ZSOMBOR

1848. FEBRUÁR 28.

Megrendezésre került 1848. február 28-án a télezáró nemzetközi lóverseny. A versenyen szerepeltek francia, olasz, osztrák és legnagyobb büszkeségre magyar lovak is. Ahogy a levegőben érezhető a változás szele, úgy a pályán is érzékelhető volt. A francia lovak nem bírták a hideget, lesérültek, feladták a versenyt. Az olasz lovak elkaptak valami betegséget a megfagyott takarmánytól, amit nem megfelelően tároltak a ménes gazdák. Az osztrák gigászi lovak tartották a lépést a mieinkkel, de a végső győzelem nem lehetett másé csak a magyar lovasé és gazdájáé, akik a Pilvaxban ünnepelték sikerüket. Lázadó, Széchenyi István lova, nyakába került a koszorú. Ez egy jel lehet? Tudunk mi a versenypályán kívül is vereséget mérni az ellenségünkre? Erős nép a magyar, okozhat még meglepetést! Egységben az erő!!

https://www.mozgasvilag.hu/media_mv/10245/2010/other/vorosko600.JPG (2021.03.07)

7.A FELHASZNÁLT FORRÁSOK:

Klacsán Panka, Koncz Laura, Kordás Déva

<https://24.hu/élet-stilus/2015/12/04/ezek-a-helyek-voltak-budapest-kavehazi-kulturajanak-kozpontjai/> (2021.02.28)
<https://vendtex.hu/blog/legendas-irodalmi-kavehazak-budapesten-akkor-es-most> (2021.02.28)
<https://hu.wikipedia.org/wiki/K%C3%A1v%C3%A9h%C3%A1z> (2021.02.28) <https://newyorkcafe.hu/new-york-kavehaz-html/> (2021.02.28)

Sándor Mátyás

https://mandadb.hu/tetel/463559/Pilvax_Kavehaz_kulseje_Pest_1848 (2021.02.28)
<https://www.origo.hu/tudomany/20160310-marcius-15-forradalom-1848-unnep-helyszinek-pilvax-landerer-nyomda-helytartotanacs-pest.html> (2021.02.28)
http://torimaskepp.blog.hu/2017/09/05/ezt_ettek_es_ittak_petofiek_a_pilvax_kavehazban (2021.02.28)
<https://ng.24.hu/kultura/2016/03/15/kavehazak-forradalmak/> (2021.02.28)
<https://www.eremkibocsato.hu/blog/264-marcius-15-10-kevesbe-ismert-teny-a-forradalomrol> (2021.02.28)
<http://kepeslapmuzeum.hobbipark.hu/pest/a-pilvax-kavehaz-1848-ban/> (2021.02.28)

Szász Luca, Orvos-Nagy Janka, Vass Laura, Erős Zsófia

https://torimaskepp.blog.hu/2017/09/05/ezt_ettek_es_ittak_petofiek_a_pilvax_kavehazban (2021.02.28)
<https://hu.wikipedia.org/wiki/K%C3%A1v%C3%A9h%C3%A1z> (2021.02.28) <https://prezi.com/-thenf7dshq9/kavehazak-a-19szazad-elejen/> (2021.02.28)
<https://www.jobbmintotthonkiszvendeglo.hu/vendeglatas-tortenete/87-etel-ital-regi-kavehazak.html> (2021.02.28)
<https://baristaakademia.hu/a-kavehazi-kultura-alakulasa-magyarorszagon/> (2021.02.28)

Csillag Balázs

wikipédia,National greography,budapesti lexikonok.hu

Agbo Junior, Horváth Zétény

www.budapest.varosom.hu (2021.02.28) www.torimaskepp.blog.hu (2021.02.28) www.mrfoster.blog.hu (2021.02.28) www.coolcoffee.hu (2021.02.28)
www.szeretlekmagyarorszag.hu (2021.02.28)

Egyed Zsombor

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Pilvax> (2021.02.28) <https://ng.24.hu/kultura/2016/03/15/kavehazak-forradalmak/> (2021.02.28)
<https://24.hu/élet-stilus/2015/12/04/ezek-a-helyek-voltak-budapest-kavehazi-kulturajanak-kozpontjai/> (2021.02.28)

APRÓHIRDETÉSEK 10.B

Hirdessen könnyen, gyorsan!

Budán a' hajóhid közelében levő „elefant” czimű fűszerárkereskedés ajánlja legszebb czukorait és kávét, 's általában mindennemű fűszerárúkat a' legjutányosb áron (361) (2, 2)

Kindl Antal
(azelőtt Semelweis).

J á v a - k á v é
nagy mennyiségben egyenest
Amsterdamból (Holland)
szállítva legjutányosb áron ajánltatik **Bárany és Társa** által. Árutáruk szélutca 237. számu Fábryházban az „arany báránynál” (a' tigris-fogadóval szemközt).
(389) (3, 6)

M u l e

tellvér angol mén, atyja Camel, anyja Temper, hág félvér kanczákat 8, tellvéreket pedig 10 darab aranyért, Zsámbokon, Pest vármegyében, **Beniczky Ödön** táblabíró urnál. — Ugyanott: **R e g u l u s** tellvér angol mén Cato és Ybla után hág 20 p. frtért, melly illő áron el is adatik.
(327) (2, 2)

(326) **Ház-eladás.** (2, 2)

Budán a' rudas-fürdőn alul arany bárányhoz czimzett 566-dik számu egyemeletes, ujon épült vízmentes sarok-vendégfogadóház, melly csekély változással kényelmes urilakká is átídomítható, több szobákból (utczára nyíló ablakokkal) pinczéből és két boltozott istállóból, különös jóvizű kutból áll, minden órán szabad kézből eladó; vagy csekélyebb értékű pesti házzal reá fizetés mellett felcserélhető, megjegyzendő: hogy a' vételért azonnal egyszerre nem szükséges lefizetni. Értekezhetni iránta személyesen vagy bérmentes levéllel ugyanott a' háztulajdonossal.

Házak árverezése.

Az örökösök kívánatára, a' Pest városi telekhivatalban folyó 1848. évi martius 17-ik napján következő Derra Naum-féle házak és telkek fognak elárvereztetni, u. m.

Leopoldvárosban, az ujlacson 121. szám alatt.
Józsefvárosban baromvásár-utcán 1405. szám,
József-utcán 911. sz. és
Statio-utcán 631. sz. alatt. (297) 3, 3)

(347) **Sir testvérek** (2, 3)

azelőtt Welgerth Mátyás ajánlják ujonan rendezett finom **cseh-tükör-raktárukat** és mindennemű képeket a' legolcsóbb áron.
Raktáruk a' sütő-utcában Pesten.

(346) **Eladó eperfák** (2, 3)

és epermagvak Zeleméren, Debreczen közelében, morotték és italicák faul mint magul egy áron:

három éves fák száza	2 frt.
négy évesek	3 „
öt – hat évesek	4 „
hét – tíz évesek	5 „
cserje (multicaulis)	3 „
Eper-mag egy font	5 frt. pengő pénzben.

Megrendelhetők Zeleméren Gönczy Pálnál, Debreczenben Karap Sándornál.

(341) **F o g p o r.** (2, 3)

Azon méltán becses fogpor, mellytől a' sárga, fekete, piszkos és redves fogak megtisztulnak, a' száj kellemetlen büze, sőt még a' fogfájás is elenyésznek, folyvást kapható a' pesti k. tudakozó hivatalban és Löllbach nagy hid-utczai boltjában: itt egy uttal a' legbiztosabb szeplő és tyukszem irtó-vizek is megszerezhetők.

Forrás: Pesti Hírlap 1848. március 14. és 16.-i számai. (2021. 02. 28.)

SZÍNHÁZI ÉLET

1848. márc. 15.

A 7.C OSZTÁLY TUDÓSÍTÁSA

Micsoda este! Micsoda események! Mennyi ember és mennyi indulat! Márc. 15-én nem a szokványos módon telt a Nemzeti Színház esti előadása. Osztályunk a Két anya című darabra váltott jegyet, de darabváltozás történt: a forradalom változtatása volt ez. Katona József Bánk bán című darabját Bajza József aligazgató személyes utasítására tűzték műsorra. A darabban a jelenleg legsikeresebb színészek és színésznők játszottak: Bánkként Lendvay Márton, Gertrudisként Laborfalvi Róza, Peturként Egressy Gábor lépett színpadra. Az est fényét a nézőtér teljes megvilágítása emelte és a színház nemzeti színekbe öltözött. Mindenki kokárdát viselt, Marcsi néni nekünk is a lelkünkre kötötte, hogy senki ne hagyja otthon... Az előadás este 7 órakor vette kezdetét, de 8 óra körül félbeszakították, mert megérkezett a Táncsics Mihályt a börtönből korábban kiszabadító tömeg, és mind azt reméltük, hogy az író is megjelenik majd a színházban.

A nézőtér zsúfolásig telt, alig fértünk el. Majd a nézők elkezdtek kiabálni: „Halljuk a Hunyadi, a Marseillaise-t, a Rákóczi, a Himnuszt!” Erkel, a főzeneigazgató beintette a Meghalt a cselszövöt, a tömeg pedig Metternichet átkozta. Aztán a Himnusz következett, majd a Rákóczi és a Marseillaise. Füredi Mihály a magyar operajátzás egyik kiemelkedő baritonja népdalokat énekelt aztán újra felcsendült a Himnusz, a Szózat, a Marseillaise, a Rákóczi; ki tudja, hányszor, szinte a végkimerülésig... Miután bizonyossá vált, hogy Táncsics nem érkezik a színházba szép lassan feloszlott a tömeg. Mi is hazaballagtunk, de elég nehezen aludtunk el a rengeteg izgalmat és élményt követően.

Hunyadi László: Kórusrészlet

forrás: dka.oszk.hu

Forrásaink (2021.03.01.):
<https://szabadjfold.hu/ország-vilag/amikor-a-nezo-kivant-elfeledett-szinek-1848-forradalmi-napjaibol-259308/>
<https://nemzetiszinhas.hu/torteneti-attekintes> (2021.03.01.)
<http://kataliszt.blogspot.com/2013/03/1848-marcius-15-en-este-nemzeti.html> (2021.03.01.)
https://hu.wikipedia.org/wiki/Laborfalvi_R%C3%B3za (2021.03.01.)

TUDTAD?

A Nemzeti Színház

A Nemzeti Színházunk alig valamivel több, mint tíz esztendeje áll. Az egyemeletes épületet jórészt közadakozásból emelték az Astoria Szállóval szemközi telken. Már maga a létezése is a magyar nemzeti függetlenséget, a magyar nyelv és a nemzeti kultúra erejét jelképezi. 1837-es kapunyitásától 1840-ig Pesti Magyar Színházként működött. Jelenleg mind a prózai, mind a zenés színjátszás otthona, ami bizony súrlódásokat is okoz a két ágazat között. Ez az intézmény a 4. magyar nyelvű játékszín Magyarországon (Kolozsvár, Miskolc, Balatonfüred után). Pesten viszont az első, de csak a magyar nyelvű színjátszásban, ugyanis a 3200 fős befogadóképességű német színház már 1812 óta működik.

A Nemzeti Színház épülete az Astorián

(forrás: wikipedia, Nemzeti Színház szócikk)

EGY ROMÁNC KEZDETE?

Laborfalvi és Jókai

Történt még más is azon az estén a Nemzeti Színház színpadján: nagyon úgy néz ki, hogy a Gertrúd királyné szerepét játszó Laborfalvi Róza és a nála 8 évvel fiatalabb Jókai Mór gyakorlatilag a közönség színe előtt szeretett egymásba, miután a művész nő a Táncsics kiszabadításából csapzottan megérkező ifjú író mellére tűzte a nemzeti kokárdát...

Laborfalvi Róza

kép forrása: <http://mek.oszk.hu/01900/01903/html/index846.htm>

Nincs forradalom zene nélkül

5.B OSZTÁLY

1848-as európai forradalmakkal kapcsolatban a lelkesítő zenékre különlegesen szükségük volt.

Minden csoport meg akarta találni, és meg is találta saját dalait és indulóit. Ezek a darabok mindenütt megszólaltak: barikádokon, az utcákon, fáklyás felvonulásokon, zászlószenteléseken, sőt, koncerttermekben vagy szalonokban is. A kor gyakorlatilag minden zeneszerzője, sőt, zeneszerzőnője, szükségét érezte, hogy a történetekhez illő darabokat komponáljon. 1848. augusztus 31-én bemutatják a rendkívüli népszerűségnek örvendő, Joseph Wenzel Radetzky, császári tábornagnak ajánlott indulót.

A mai napig idősebb Johann Strauss darabjával zárják minden évben, a bécsi újévi koncertet. Egy kivétel volt: 2005-ben, amikor az indulót nem játszották el, tisztelegve az egy évvel korábbi, indiai-óceáni szökőár áldozatainak emléke előtt

IFJ. JOHANN STRAUSS

1848. decemberében, ifj. Johann Strauss a Marseillaise-t vezényli egy koncerten, egy nappal Ferenc József császárrá koronázása után. Néhány nappal később a rendőrök elfogják, és kihallgatják a zeneszerzőt, aki azt állítja, a közönség meglincselte volna, ha nem szólal meg a Marseillaise.

VERDI

A legnanói csata című operája nem tartozik a manapság leggyakrabban játszott darabok közé, mégis van jelentősége. 1848. március 18-án Milánóban felrobbant a puska poros hordó és öt napig tartó utcai harcok után a lakosság kiűzte az osztrák katonákat a városból. Később Velence is kikiáltotta függetlenségét. Verdi lelkesen támogatta a megmozdulásokat. A legnanói csata arról szól, miként győzi le a Lombard Liga 1184-ben Barbarossa Frigyeszt. A darab bemutatója januárban volt, és mivel február 9-én kikiáltották a Római Köztársaságot az opera alkalmi siker lett, de a hadiszerecnse fordulásával csillaga leáldozott.

RICHARD WAGNER

Nem maradhat ki a sorból az 1849. áprilisától nyílt politizáló Richard Wagner. A drezdai színházban a reakciós társadalom tükrét látta, és a társadalom megváltoztatásától remélte művészi céljai megvalósítását. Bár névtelen cikkeiben magasztalta a forradalmat, hangosan a monarchia fenntartása mellett érvelt. De hamarosan nyilvánvalóvá vált, hogy a királyság eltörlése mellett agitál. A forradalom kitörésekor Liszt Ferenc anyagi segítségével Zürichbe menekült. És bár 1848. április 28-án befejezte a Lohengrin partitúráját, aktivitásai miatt nem engedélyezték a bemutatót, egészen 1850-ig.

LISZT FERENC

És zárjuk a történetet Liszt Ferencel. 1849 októberében, amikor Liszt értesült a magyar szabadságharc leveréséről, valamint az első magyar miniszterelnök Batthyány Lajos és az aradi vértanúk kivégzéséről, megírta Funérailles című zongoradarabját, és elkezdte a Hősi sirató című szimfonikus költeményének alkotását. Forrás: https://midnightmusic.blog.hu/2014/03/14/europai_forradalmak_es_a_zene_1848#.YEXYC29KiUk (2021.03.01.)

PÁLYÁZATOK

11.b osztály

IRODALMI SIKEREK

Egy korábbi folyóiratban hallhattunk már az 1836-ban megalapított Kisfaludy Társaságról. A Pesten alapított társaság a szépirodalom művelését tartja hivatásának.

Toldi Ferenc a húszas években kezdett foglalkozni azzal a gondolattal, hogy az Aurora körének tagjaiból irodalmi társaságot szervezzen. Az egyesülés közvetlen célja 1829-ben előbb Vitkovics Mihály, majd Virág Benedek szobrának felállítása és műveinek kiadása volt. Kisfaludy Károly halála után barátai létre hoztak egy tíz tagból álló egyesületet, aminek neve: "Kisfaludy Károly emlékére és munkái kiadására ügyelő társaság". Felhívást bocsátott ki adakozásra Kisfaludy emlékművének felállításához és munkáinak kiadására. A felhívás sikerrel járt és a szobrok felállításra kerültek. A fennmaradó összegből Toldi Ferenc indítványozására 1836. november 12-én elhatározta, hogy azt irodalomelméleti és szépirodalmi pályamunkák jutalmazására fogja fordítani, maga pedig felveszi a Kisfaludy Társaság nevét.

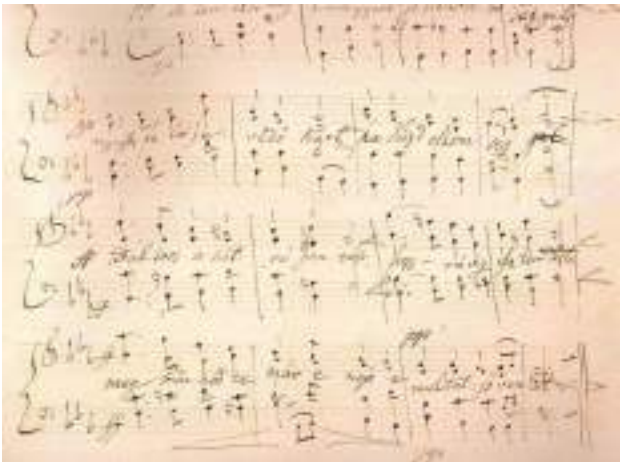
Pályázataik nemcsak szépirodalmi, hanem irodalomelméleti alkotások létrehozására is ösztönöztek, továbbá neves írók, költők köszönhetik az alapítványnak hírnevüket. Kiemelném Arany Jánost, aki a Kisfaludy Társaság két pályázatát is megnyerte. A „népies beszélyre” kiírt pályázatát a *Toldi* című költeménye, a másik pályadíjat *Az elveszett alkotmány* című művével nyerte.

Erdélyi sürgetésére határozta el a Kisfaludy Társaság 1843-ban a magyar népköltészet alkotásainak nagyszabású gyűjtését és kiadását, ennek a megvalósításán Erdélyi János fáradozik. A szerző elárulta folyóiratunknak a gyűjtemény címét: Népdalok és mondák. Reméljük, mihamarabb elkészül, és kezünkben tarthatjuk a kötetet.

Következő számunkban újabb sikerekkel folytatjuk. ⁹

¹⁰

¹¹

(Van der Nüll és Sicardsburg Országház-terve,1844)

(Wilhelm Stier pályaműve)

Visszaemlékezés nemzeti imádságaink eredetére

NEMZETI SZÍNHÁZ PÁLYÁZATAI

A Himnusz zenéjét Erkel Ferenc zeneszerző és karmester szerezte 1844-ben, amikor a Kölcsey versének megzenésítésére kiírt pályázaton az „Itt az írás forgassátok,/ Érett ésszel, józanon. Kölcsey” jellegével rendelkező pályázatával első díjat nyert, a többek közt Vörösmarty Mihály és Szigligeti Ede által fémjelzett zsűri döntésének köszönhetően. A nyertes pályaművet először a pesti Nemzeti Színház mutatta be 1844. július 2-án és július 9-én.

Ma már “második Himnuszunk”-ként emlegetett Vörösmarty Mihály Szózat c. költeményének megzenésítésére 1843-ban Bartay András, a Nemzeti Színház igazgatója tűzött ki pályadíjat. A pályázatot az Egressy Béni által írt zene nyerte meg. A mű ősbemutatójára 1843. május 10-én került sor a Nemzeti Színházban. ⁷

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

Milyen lesz az országházunk?

Országház építési pályázata

Az új Országház felépítésének ötlete az 1830. évi országgyűlésen merült fel először. József nádor Pollack Mihály építésmérnököt kérte fel a megtervezésére. Pollack Mihály a tőle már megszokott klasszicista stílust vegyítette volna firenzei reneszánsz palotaépítészet és a gótika jegyeivel.

Mivel tervét a magas költségekre hivatkozva az 1843/44. évi országgyűlésen elvetették, nemzetközi pályázatot írtak ki 1844 nyarán. November végéig várták a terveket a lipótvárosi Új piac területén felépítendő Országházra.

A tehetséges, Európa szerte elismert építészek által beadott tervek a most elkövetkezendő, 1847/48. évi országgyűlésen, november 11-én kerülnek elbírálásra. Tudomásunk van Van der Nüll és Sicardsburg (félköríves stílus), A.R. Riegel (klasszicizáló terv), Wilhelm Stier (gótikus fantázia-építmény), Alois Pischl (klasszicista), Lemberg (3 kerek épület), Metzger és Feszl Frigyes (orientalizáló félköríves stílus) pályázati terveiről, de még számos pályaterv vár előzetes elbírálásra.

Egész Magyarország izgatottan várja a nyertes kihirdetését, hiszen a kiválasztott terv alapján felépülő Országház fogja képviselni nemzetünket az elkövetkezendő időkben. ⁸

⁷ Forrás: A Himnusz regényes története: <https://www.youtube.com/watch?v=1iPMW8Rb9jI> (2021.03.01.)

⁸ <https://hirmagazin.sulinet.hu/hu/muveszetek/az-orszag haz-epitesenek-tortenete> (2021.03.01.)

⁹ <https://mek.oszk.hu/02200/02228/html/03/221.html> (2021.03.01.)

http://www.jgyph.hu/mentorhalo/tananyag/Bevezets_az_irodalomtudomnybaV2/i24_a_kisfaludy_trsasg_18361952.html (2021.03.01.)

<https://aranyoskak6.webnode.hu/kisfaludy-tarsasag/> (2021.03.01.)

¹⁰ kép forrása: [https://hu.wikipedia.org/wiki/Toldi#/media/F%C3%A1jl:Toldi_\(1847\).jpg](https://hu.wikipedia.org/wiki/Toldi#/media/F%C3%A1jl:Toldi_(1847).jpg) (2021.03.01.)

¹¹ kép forrása: <https://ujszo.com/kultura/eloszor-lesz-egyutt-lathato-a-himnusz-eredeti-kottaja-es-kezirata> (2021.03.01.)

PIHENÉS

Elunta a poros Pestet?

A szabadba vágyik?

SIRÁLY ANDRÁS, DULAI CSENGE, KELEMEN LEVENTE 6.B

Várja Önt "egy darabka Svájc" a Svábhegyen. Friss hegyi levegő, gyógyító klíma, szép kilátás, csöndes nyári lakok, jó vendégfogadók várják a bátor kirándulókat. Legelők, szőlőskertek, erdőfoltok mellett vezet az út a hegyre, ahonnan Budavárt és Pestet is nagyszerűen megcsodálhatja a Dunával együtt.

Érkezhet a városból bérkocsin, vagy akár a nemrégiben átadott, Jókai által teaforraló masinának nevezett fogaskerekű vasúttal is.

Szállást biztosíthatunk modern nyári lakjainkban. Szeretne Ön a kertészkedő Jókai mellett lakni? Vagy Eötvös, Steindl urak szomszédságában? Aki korábban már járt erre, most rá sem ismerhet a környékre, a kis gazdálkodó sváb majorság helyén ma klasszicista villák emelkednek, iskola és templom is épült a hegyre felköltöző hírességeink jóvoltából.

Étel-ital is jár a kirándulóknak - jó szívvel ajánljuk a Disznófő forrása melletti hangulatos vendéglőt, vagy a város legmagasabban fekvő Jánoshegyi vendéglőjét.

Alt Rudolf metszete, 1800-as évek közepe

A Sváb-hegyi vaspálya

PROGRAMAJÁNLÓ

Állatkerti séta

KELEMEN LEVENTE 6.B

Mindenkinek figyelmébe ajánljuk a Fővárosi Állatkertet, melynek létrehozását a kor legnagyobb tudósai szorgalmazták.

Az első oroszlánház már 1876-ra megépült, ahol tigrisek is láthatóak voltak. Ezek után elefántot, vízilovat és orrszarvút is megtekinthettek a látogatók. Érdekesség, hogy az állatkert első zsiráfját 1868-ban, még Ferencz József adományozta az állatkertnek. Az állatkert kapui ismét nyitva állnak, látogassanak el hozzánk, nagyon jó szórakozás a család minden tagjának!

UTAZÁS

Vonattal Vácra

SZENCZI ÁKOS, GÓCZE ÁKOS,

BANGÓ BENCE, NÉMETH ANDRÁS 6.B

1846.július 15-én átadták a Magyarország legelső vasútvonalát.

Ezért még a gyorsutazás sem lehetetlen!

Nincs elég pénzük postakocsira? Akkor ez az ajánlat most önöknek szól!

El akarna jutni könnyen Pestről Vácig vagy talán Pestről Szolnokra vagy fordítva? Itt a lehetőség: vonattal már ezt is meg lehet tenni!

KIRÁNDULÁS

A Pálvölgyi barlang

VARSÁNYI VIKTOR 6.B

Az újjáéledő természet remek látványt nyújt így tavasszal, joggal vágyik a zöldbe a téli szürkeségben ellanyhult ember lelke.

Ajánlónkban egy olyan helyszínt mutatunk be, ami Pesthez és Budához egyaránt közel helyezkedik el, könnyen odajuthat a kirándulni vágyó ember. Ugyanakkor abban az esetben sem kell nekikeseredni, ha el találna eredni az eső, mivel a látnivalók a föld alatt, a természeti erőktől védve találhatók.

A Pál-völgyi-barlangot a Szépvölgyi út mellett található kőfejtő mellett találhatják meg az érdeklődők.

A barlang változatos látnivalót kínál: a jó akusztikájú Színház-teremtől a Meseország cseppkő-képződményeiig (néhányat más-honnan hoztak ide). Egyes cseppkövek állatokra emlékeztetnek, így elefántra és krokodilra. Legérdekesebb látványosságai a változatos,

csillogó kalcitkristályok és kagyló-lenyomatok, valamint a mesészerű csepp-kövek és különleges sziklaalakzatok.

A barlangban egész évben 11°C a hőmérséklet, nyáron ezért érdemes kissé melegebben felöltözni. A kiépített útvonal utcai ruhában megtekinthető. Kényelmes cipő viselését erősen ajánljuk. A barlang némely szakaszán meredek lépcsőkön vezet az út, ezért a látogatás 5 éves kor és 115 cm alatt nem engedélyezett!

Barlangászó csoport a barlang előtt

UTAZÁS

Postakocsis utazás
Kényelem és gyorsaság

KISS EMMA GITTA, BÁLINT BARBARA, SZÜCS SZABOLCS 6.B

1830-ban alapított társaságunk ajánlja szolgálatait az érdeklődőknek! Utazzanak velünk kényelmesen Budapestről Bécsig akár 30 óra alatt! Járataink indulnak minden héten hétfőn 8 órakor a Pesti fogadók előtt! A Soroksári úti Két medvétől Szegedre, Aradra, és Temesvár felé.

MŰVELŐDÉS

ÚJRA MEGNYITOTT A FÜVÉSZKERT

LÁZAR BOGLÁRKA ÉS FEJÉR RÉKA 6.B

A regényes hangulatú Fűvészkert újra várja látogatóit új helyén, a Józsefvárosban lévő 10 hektáros birtokon.

1807-ben Kitaibel Pál vette át a Kert vezetését. Közel 150 növényfaj első tudományos leírója. A Kárpát-medencét bejáró, gyűjtőútjainak leg-fontosabb botanikai eredményeit bemutató műből három kötet jelent meg, melyekben 280 színezett rézmetszetű tábla ismerteti a Magyar Flóra új és ritka fajait. Az 1799-1812 között megjelentetett képes flóra – Magyarország ritka növényeinek leírásai.

Kitaibel élete utolsó éveiben jelentős energiát fektetett az újabb költözködés lebonyolításába. Az új Kert helyét a lebontott városfalon túl jelölték ki. 1817-ben az erfurti származású Haberle Károly professzor vette át a Kert irányítását. Kiterjedt nemzetközi kapcsolatait, külföldi tanulmány- és

gyűjtőútjai eredményeként rövid idő alatt európai hírűvé fejlesztette a közel 10 000 fajt bemutató kertet. Gyakorlati foglalkozásokra rendszeresen viszi hallgatóit a botanikus kertbe, s botanikai tanulmányi kirándulásokat is szervez. Munkájában nagy segítségére volt főkertésze, Rochel Antal, aki az orvosi pályát hagyta ott, hogy szenvedélyének, a botaniká-nak éljen. Az ő érdeme egy európai hírű szibériai gyűjtemény létrehozása, valamint a Bánság flórájának felkutatása. Haberle tragikus halála véget vetett a Kert aranykorának. Súlyosbította a helyzetet a nagy pesti árvíz is.

Ismét szerencsés fordulatot vett a Kert sorsa, amikor József nádor nagylelkű támogatásával sikerült megvásárolni mostani helyét, ezt a csodaszép, 10 hektáros birtokot a Festetics családtól. Itt, a Józsefvárosban tekintheti meg a közönség újra ezt a páratlan gyűjteményt.

Források:

[A Sváb-hegyi vaspálya, 1874. – Képeslapmúzeum \(hobbipark.hu\)](#)

https://foto.fszek.hu/WebPac_kep/CorvinaWeb?pagesize=60&view=longlong&sort=0&page=0&perpage=120&action=resultviewsettings&actualsearchset=LOOK+LINKS+%5B774%5D+B479816&actualsort=0&language=1¤tpage=result&text0=&index0=&whichform=&showmenu=&resultview=longlong&recnum=&marcposition=&text0=&index0=&ccltext=&results=33

[Az Állatkert története | Állatkert Budapest szívében \(zoobudapest.com\)](#)

[Hegyvidék újság | Hegyvidéki városrészek Svábhegy \(2.\) \(hegyvidekujasag.hu\)](#)

[„Gyere, gyere ki a hegyoldalba” – Budapest környéki kertvendéglők anno. Hűvösvölgytől a Tabánig \(welovebudapest.com\)](#)

["Házától ritkán s csak kiváló esetben ment ki" - Utazás a régi Magyarországon - A hétköznapi élet története \(blog.hu\)](#)

[A Füvészkert története – Füvészkert \(fuveszkert.org\)](#)

[A Füvészkert története – Füvészkert \(fuveszkert.org\)](#)

[fuveszkert1.jpg \(981×660\) \(blog.hu\)](#)

[200px-Ludovika_akademia_Fuveszkert_terkepe_1884.jpg \(200×249\) \(wikimedia.org\)](#)

[fuveszkert-1968-fortepan.jpg \(1012×660\) \(funzine.hu\)](#)

[Pálvölgyi cseppkőbarlang - Budapest Barlangok](#)

[A Pál-völgyi-kőfejtő felső bányateraszának cönológiai képe – Barit Barlangkutató Csoport \(cserkesz.hu\)](#)

[Gyorsabban tudunk ma bejutni Vácról, mint 1846-ban? - 444](#)

A 8. B ÚJRAGONDOLTA A MÁRCIUS 15-I FORRADALMAT

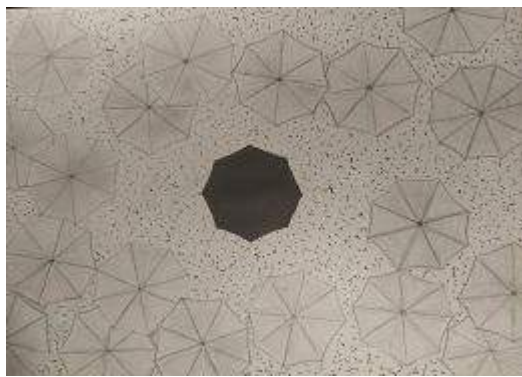

Forrás:
[\(https://www.google.com/search?q=m%C3%A1rcius+15&rlz\)](https://www.google.com/search?q=m%C3%A1rcius+15&rlz) (2021.03.01.)

Időjárásjelentés

1848 március 15.-e délelőtti hírek előtt. 12 óra lesz 7 perc múlva . Budapesten a kora reggeli óráktól erősen nedves csapadékos az idő . Ma egész nap borús esős , csapadékos idő várható , így ha elhagyják otthonaikat , ne felejtsenek esernyőt vinni magukkal .A csapadék mennyisége körülbelül 7mm lesz . Dél - délkeleti irányú mérsékelt , erős szél várható . A hőmérséklet fagypont fölött lesz , és az átlagos napi hőmérséklet 5- 6 C° fölött várható , ami megfelel a márciusi középhőmérsékletének

Ketesdy Csongor

A magányos esernyő
Készítette: Szendrei Balázs

Petőfi szavalása a Nemzeti Múzeum lépcsőjén

Készítette: Veres Márton

A tömegben „Egy” gondolatai

ANONYMUS

„Hideg van, esik az eső, ruháim teljesen eláztak. A hangulatot most már az ég is tükrözi. A felhők is sírnak, mint anyák és szerelmesek gyermekeikért, párjaikért.

„rabok legyünk vagy szabadok....”
Ezek után még van szabadság?
Egyáltalán létezik még „ezután” ?
Milyen lehet a szabadság?
Tartogat-e még valamit a jövő?
Ha lesz is, meddig fog tartani?

„Ki most, ha kell, halni nem mer...”
Miért harcoljunk egy kétes jövőért?
Hisz egy esélytelen jövőért minek harcolni?
Annyi ember halna meg egy olyan jövőért,
ami talán nem is létezik.

„A magyar név megint szép lesz...”
Jó lenne egy szabad országban élni,
ahol nincs háború, sem elnyomás.
Hol nem kell aggodalommal kelni, feküdni.
Amely helyen büszkeség lenne magyarnak lenni.

Bizonytalan minden, és mindenki, senki sem tudja, hogy mi lesz, de egy próbát megér...”

Gaál Emese, Huszti Léna, Kálmán Tímea és Sutus Laura írása

HAZÁNK ÉS A FORRADALOM	
Gazdasági rovat KÉSZÍTETTE: KALI SÁRA, BARANYI ESZTER 7.B SEGÉDKEZŐ: JEZSOVICZKY BÁLINT 7.B	
Mezőgazdaság napjainkban: Idén burgonya- és gabonavész söpört végig az országon, mely magas árakat és nélkülözést eredményezett. Ezenkívül magas volt a munkanélküliek aránya a hirtelen iparosítás, gyárosítás miatt. A mezőgazdaság továbbra is legfontosabb ágazat maradt, az ország kivitelének a zömét a mezőgazdasági termékek adták (gyapjú, szarvasmarha, bor, bőr). Az előző korszakban megjelent újítások teret nyertek maguknak: kapásnövények, új és igényesebb állatfajták (merinói juh, hússertések, angol telivér, svájci szarvasmarha), istállózó állattartás, vetésforgó. Másképpen fejlődött Nyugat-Magyarország és az Alföld. A volt hódoltság területén már a földművelés újbóli megjelenése is nagy előrelépés volt, mely hamar két- és háromnyomásos rendszerbe váltott át. Jelentős maradt a rideg állattenyésztés (szarvasmarha, juh), mely elsősorban a hústermelést szolgálta.Megindult a feudális keretek lebomlása. A feudális gazdasági rendszert kezdte kikezdeni a polgári, tőkés gazdaságpolitika. A fejlődés elkerülhetetlen volt illetve az I. ipari forradalom alól nem húzhatta ki magát a Habsburg-Birodalom. Kereskedelem napjainkban:. A külkereskedelmi mérleg egyértelműen pozitív irányba billent. A kisebb kereskedők is be tudtak kapcsolódni, és hirtelen nagy vagyonra tudtak szert tenni. De mindez csak rövid ideig tartott. Ami rövid távon fejlődést hozott magával, az hosszú távon dekonjunkturát idézett elő. A birtokos nemesség nem fektetett be, hanem kifizették adósságaikat, és életkörülményeiket javították. A napóleoni háborúk befejeztével a gyengébb minőségű gabonát már nehéz eladni, hiszen megszűnt az addig biztos, jól fizető felvevőpiac. A „csendes esők és a hosszú háborúk” (azaz jó termést és állandó piac) kora véget ért.	Kezdeményezések: A magyar reformellenzék is felismerte az ipar jelentőségét. Széchenyi kezdeményezte a gőzhajózás kiépítését, a Vaskapu és a Tisza szabályozását, mely munkát adott és hosszú távon kedvezett a gazdaságnak. Habár a forradalom főképp társadalmi és politikai okokból robbant ki, vannak gazdasági oldalai is. Buda és Pest óriási fejlődésnek indult. Pest lakossága az 1840-es évek végére elérte a 100 000 főt és a város az ország termékeny kereskedelmi központjává vált. Megépült a Lánchíd, a Nemzeti Múzeum, a Ludovika, új elővárosok születtek (Teréz-, József- és Lipótváros). Pest a kultúra fellegvára lett. Iparosodás napjainkban: Az iparban megjelent a gyáripari fejlődés az élelmiszer-, a vas-, és az építőiparban. Tőkés vállalkozásokba különösen a külföldi tőkések fektettek be, eddig a gyárak nagy részét a magyarországi tőkések alapították. Sok kisműhelyből üzemek alakultak (pl.: Ganz Ábrahám). Az országban megindult a tőkefelhalmozódás. A közlekedésben a folyamszabályozások és a gőzhajózás fontosak, de az igazi áttörést a vasút megjelenése tette (első vasútvonal 1846-ban Pest és Vác között). A vasút kiépítése a század második felében fog befejeződni. Pest centrikus ország alakult ki. A vasút leegyszerűsítette és lerövidítette a szállítást. . A magyar gazdaság regenerálódott a török pusztításból (török kiűzése 1699, Karlóca), népesség megnőtt betelepülések (migráció), bevándorlások és betelepítések (bécsi kormány által, hogy növelje az adóalapot és a katolikusok arányát az országban) folytán, falvak és városok épültek újjá illetve születtek.[1] [1] Forrás: http://tortenelemcikkek.hu/user/1 (2021.03.01.)

ÉPÍTÉSZET

A Nemzeti Múzeum új épülete

BALATON VIKTÓRIA SÁRA –
KARÁCSONY BRIGITTA HEDVIG (5.A)
BUDA, 1848. MÁRCIUS 14.

A Nemzeti Múzeum megalapítását gróf Széchenyi Ferencnek köszönhetjük. 1802. november 25-én érkezettnek látta az időt, hogy nagy áldozatot hozzon hazájának, amelyet adomány formájában tett meg. Az adomány sok értékes tárgyat tartalmazott, mint például 11 884 nyomtatványt, 1150 kéziratos, 142 kötet térképet és rézmetszetet, 2029 nemesi címert, 2655 érmet. A tárgyak összértéke mintegy 160 000 forint volt.

A múzeum a pesti pálos kolostor környékterében és olvasószobájában nyílt meg 1803. december 10-én, mivel Magyarországon nem létezett nemzeti múzeum. Fontosnak tartotta, hogy az országban előkerülő tárgyak, kincsek Magyarországon maradjanak, és az emberek is élvezhessék.

A múzeum új épületének felépítésére az 1832-36-os országgyűlés 500 000 forintot szavazott meg. Az épület tervezésével Pollack Mihály pesti építész bízta meg. Az építkezés 1837. június 22-én kezdődött és 10 évig tartott.

A múzeum 1847 júliusában készült el. Pollack Mihály 1773-ban Bécsben született, német származású magyar építész, aki a klasszicista építészeti stílus egyik nagymestere. Nevéhez fűződik többek között József nádor alcsúti kastélya, a pesti és a dégi Festetics kastélyok, a nagylángi Zichy kastély, illetve József főherceg alcsúti és budai palotája.

A klasszicista stílus a 18. század második felében terjedt el, egy olyan művészeti irányzatként, amely a múlt, főként az ókori görög-római alkotásokban megvalósuló szabályokat tartja követendő példának. A Rómából induló klasszicista stílus divat lett, ami a francia forradalom és I. Napóleon idején teljesen eluralkodott és virágzott Európában.

A homlokzat híres és szemet gyönyörködtető kompozícióját Ludwig Schaller müncheni szobrász dolgozta ki, a szobordíszeket pedig Rafael Monti olasz szobrászművész faragta ki.

A homlokzat közepén Pannónia nőalakja trónol, kezében egy-egy babérkoszorúval, melyet jobbról a tudomány és művészet, balról a történelem és a hírnév megszemélyesítőjének nyújt át. A jobb sarokban lévő alak a Dunát, a bal sarokban lévő a Drávát jelképezi. A Nemzeti Múzeum a klasszicista építészeti legfontosabb alkotása, s egyben a magyarok dicsőséges BÜSZKESÉGE.

Rudolf Alt: A Magyar Nemzeti Múzeum 1848 előtt.
(Forrás: <https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/Domanovszky-domanovszky-magyar-muvelodestortenet-1/otodik-kotet-az-uj-magyarorszag-14B7/bierbauer-virgil-az-epiteszet-1952/>)

Felhasznált források
Debreczeni-Droppán B. (2020): A MúzeumTrip 14. állomása a Magyar Nemzeti Múzeum! - Múzeumtörténet dióhéjban. A múlt kötelez. <https://magyarmuzeumok.hu/cikk/a-muzeumtrip-14-allomasa-a-magyar-nemzeti-muzeum-muzeumtortenet-diohejban> (Utolsó megtekintés: 2021. 02. 22.)
Klasszicista építészet Magyarországon. https://hu.wikipedia.org/wiki/Klasszicista_%C3%A9p%C3%ADrt%C3%A9szet_Magyarorsz%C3%A1gon (Utolsó megtekintés: 2021. 02. 22.)

ÉPÍTÉSZET

Első bálozóként a Redoute-ban

SZERZŐ: KECSEDI FLÓRA GABRIELLA –
VINCZE DOROTTYA ANNA (5.A)
PEST, 1848. MÁRCIUS 14.

Első bálozóként vettem részt a Redoute megnyitó bálján. A szívem olyan hangosan vert, hogy a mellettem álló táncpartnerem is hallotta zakatolását. Édesanyámmal már hetekkel, sőt inkább hónapokkal korábban erre az eseményre készültünk.

Elérkezett az Úr 1833. évének január hava, amikor megnyitotta kapuit Pest legnagyobb Táncterme. Káprázatos építészeti megoldásokat rejtett ez a csodás épület. Éjszakánként pompás bálók helyszínei voltak, napközben a legmagasabb szintű kultúrának adtak otthont az épület termei. Még megnyitása hogy még tél idején sem kellett fűteni.

Cseresznyefából és mahagóniból készült aranyozott rézveretekkel díszített bútorokkal berendezett étkezőtermek gondoskodtak a bálozók minden igényéről több szinten.

Életem legcsodálatosabb bálja volt, amit soha sem fogok elfelejteni. A hölgyek szebbnél szebb estélyi ruhákban jelentek meg, a táncrendek zsúfolásig megteltek, ifjak versengtek a kegyekért, a gyöngyöző pezsgőspoharak, a mámorító valcerek, a heves táncok csak úgy megdobogtatták a szívem. Soha el nem felejttem azt az estét.

előtt monumentális méreteitől beszéltek. 32 méter hosszú díszterme egyedülállóan számított Pesten, alig vártam már hogy saját szememmel is láthassam.

A konflisból kilépve lélegzetelállító kép fogadott, méltán nevezték a Dunapart palotasorának büszkeségének, mivel az épület homlokzatát arkádokon nyugvó hatoszlopos előcsarnok díszítette, amit a kísérem szerint egy híres építész Pollack Mihály tervezett.

A nagyterembe érve szinte belesédültem a 13 méteres belső tértől, amit két 3 méter átmérőjű főcsillár, két kisebb csillár és 12 falikar világított meg. A ragyogást 710 gyertya fénye és 160 tükör biztosította, melyekről a sokszorosan visszaverődő fény beragyogta a termet. A rengeteg gyertya oly melegen izzott a teremben.

A Redoute méltán szerzett ismertséget magának. Utazók említették meg beszámolóikban, így külföldről is özönlöttek a bálozni vágyók, megélhetést biztosítva ezzel a környékbeli szállodáknak a báli szezonban.

naptár jellemezte a Redoute-t. A Rendezők egyre merészebb és különlegesebb ötletekkel igyekeztek fokozni a élményeket, hogy ezáltal is kitűnjének a többi közül. Rendeztek itt korcsolyabált, Jókai Mór regényalakjait megjelenítő jelmezbált, vagy a magyar történelem eseményeit megjelenítő előképeket.

Schwindt Károly: Redoute, 1837.
(Forrás: https://pestbuda.hu/cikk/20200115_f_nagy_veronika_csipkerozsika_vara_sokan_biraltak_fel_epitesekor_a_ma_155_eves_pesti_vigadot/)

Felhasznált források
F. Nagy V. (2020): Csipkerózsika vára – Sokan bírálták felépítésekor a ma 155 éves Pesti Vigadót. https://pestbuda.hu/cikk/20200115_f_nagy_veronika_csipkerozsika_vara_sokan_biraltak_fel_epitesekor_a_ma_155_eves_pesti_vigadot (Utolsó megtekintés: 2021. 02. 22.)
Fónagy Z. (2014): Városnéző séta a forradalom Pest-Budáján. https://mindennapoktortene.blog.hu/2014/03/15/pest-budai_forradalom_helyszinein (Utolsó megtekintés: 2021. 02. 22.)

A pesti Redoute egy vidéki lány szemével

SZENDREI ANNA ZÓRA – WALKÓ
ELIÁNA (5.A)
RAAB, 1848. MÁRCIUS 14. ESTE 8 ÓRA

1833. januárjában egy hideg 13-ai napon láttam meg a napvilágot. Ez egy nevezetes nap, nem csak azért, mert világra jöttem, hanem mert ezen a napon nyitotta meg kapuit a Redoute. Ez az épület Édesapám szerint azért épült, hogy legyen helye a pesti polgároknak táncolni és koncertekre járni. Állítólag itt eredetileg egy rondella állt, de ezt a bástyát lerombolták és megbízták Pollack Mihályt, hogy építsen a Duna-partra egy különleges épületet. Édesapám a *Jelenkorban* vagy a *Pesti Hírlapban* olvasta, hogy még Johann Strauss, Erkel Ferenc és Liszt Ferenc is adott koncertet a Redoute-ban, többek között az 1838-as árvíz utáni jótékonyági koncerten. Sőt sok bált is rendeztek itt, ahol a pesti divat újdonságait mutathatták meg a résztvevő hölgyek, az urak legnagyobb örömére. 1840-ben itt rendezték az első magyar kortárs képzőművészeti kiállítást.

Miután ennyi izgalmas dolgot hallottam a szüleimtől arról az épületről, mely a születésem napján nyílt meg, senki sem csodálkozhat, hogy repdestem a boldogságtól, mikor a szüleim elmondták, hogy a születésnap ajándékom nem más, mint hogy tavasszal gőzhajón elutazunk Pestre, hogy megnézhessem a velem egyidős Vigadót.

Eljött a várva várt tavasz. 1848. március 14-én elindultunk Raab-ból (Győr) gőzhajón Pestre. Már a hajózás is nagy újdonság volt egy 15 éves vidéki kishölgynek, de mikor megláttam a fedélzetről a sugárzóan fehér oszlopos épületet, szinte elállt a lélegzetem. Kiszállva a parton egy hatalmas, középen oszlopos épülethez közeledtünk a szüleimmel. Az oszlopok egy háromszögű részt tartottak, melynek csúcsán szobrok álltak. Édesapám elmondta, hogy ez az új építészeti stílus, melyet klasszicizmusnak hívnak. Azért ez a neve, mert az ókori görög és római építészetből táplálkozik. Az oszlopok, melyek egyből megtetszettek nekem, a görög dór,

jón és korinthusi oszlopokat veszi alapul. A háromszög pedig a tímpanon. Azt is megmutatta Édesapám, hogy ezek a csodás épületek szép egyszerűek és szimmetrikusak, arányosak, s egyenes vonalúak.

Lenyűgözött Pest, a gőzhajózás, de legfőképp ez a 15 éves épület. Hazafelé sokat beszélgettünk az élményeinkről, s Édesapám azt is megemlítette, hogy szerint Pesten valami *forr a levegőben*.

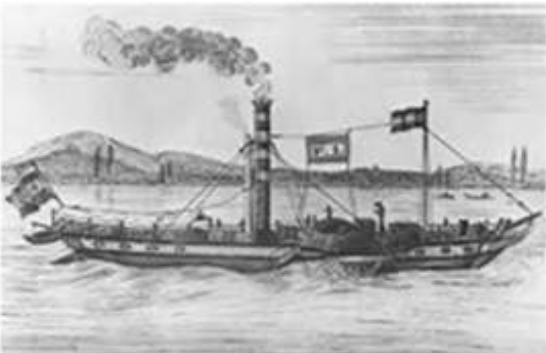
Rudolf von Alt: A régi pesti Vigadó, a Redoute, 1844.
(Forrás: <https://www.szepmuveszeti.hu/mutar-gyak/a-regi-pesti-vigado-a-redoute/>)

Felhasznált források:
A Pesti Vigadó története. <https://vigado.hu/a-vigado-tortenete> (Utolsó megtekintés: 2021. 02. 22.)
Pesti Vigadó
https://hu.wikipedia.org/wiki/Pesti_Vigad%C3%B3
(Utolsó megtekintés: 2021. 02. 22.)
A Pesti Vigadó története dióhéjban.
<https://archivum.mtva.hu/stories/A-Pesti-Vigado-tortenete-diohejban> (Utolsó megtekintés: 2021. 02. 22.)

KÖZLEKEDÉS

Hajózás

Kossuth Lajos augusztus 3-án felszólította Erdődy Jánost, hogy Fiume és a tengeri kereskedelem védelmére tegyen előkészületeket felfegyverzett hajók vásárlására. Erdődy Kossuth utasítása szerint szakemberek bevonásával bizottságot alakított, és augusztus 18-án beszámol majd a bizottság munkájáról és megküldti a 30 bizottság jegyzőkönyvét.

Kép címe: hajó 1848-ban

Batthyányi Lajos miniszterelnök utasítása: a Dunai Gőzhajó Társaság két csapatszállító gőzhajója azonnal menjen le Bajára!

Vasút

ÚJ VASÚTIVONALAK:

Az 1846. július 15-én megnyílik a Pest–Váci vasút.
Az 1847. augusztus 1-jén átadva lesz a Pest–Szolnok vonal is.
1848. augusztus 10-étől a Marchegg–Pozsony vasútvonal is

Kép címe: Tűzrajz a Pesti Gőzmozdonyról

A VASÚT SZEREPE A SZABADSÁG HARC ALATT:

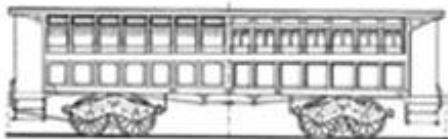
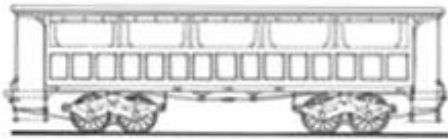
A vasút a szabadságharcban játszott szerepe a viszonylag kis hálózat ellenére is komoly volt, Pestet és Budát a császáriak közeledtével 1848. december 31.–1849 január 5. között, azaz alig egy hét alatt teljesen, kormányhivatalokkal, gyárakkal, raktárakkal, kincsekkel sikerült kiüríteni, Szolnokról aztán szekerek sokasága menekítette tovább a vagyont Debrecenbe, a kormány ideiglenes székhelyére. Perczel Mór az 1849. január közepi ellentámadásakor úgyszintén felhasználta a vasutat, mint ahogy Buda visszavétele után is a váci vonalon fuvaroztak építőanyagot a helyreállításhoz.

Kép címe: 1848-as vasút

ÚJABB VONTATOTT JÁRMŰVEK?

Az eleinte beszerzett, amerikai típusú, négytengelyes személykocsik nem váltak be, viszont hamarosan érkeznek az angol típusú, két- és háromtengelyesek. Teherkocsikból szintén forgóvázas, 10,4 méter hosszúakat szerzett be a Magyar Középponti Vasút. A teherkocsik számáról sajnos nincs adat, ám ha hat nap alatt ki tudtak menekíteni Szolnokra minden szükségeset, amit nem hagytak az osztrákok kezére jutni, a korabeli mértékkel mérve mindenképp tekintélyes az állag.

Kép címe: az első személykocsik jellegrajza

HAZÁNK ÉS A FORRADALOM

Cholera, avagy a gangeszi pestis pusztítása (10.D)

Nehéz időszakban élünk. Egy újabb járvány pusztít itt, szeretett hazánkban. Ez a betegség nem más, mint a Cholera. Nap, mint nap látom, ahogy a házak ajtajára kikerül a fekete koszorú, jelezvén, hogy valaki elhunyt abban a házban. A betegség szinte a semmiből bukkan elő, és akár néhány órán belül is képes végezni áldozatával. Egyre több embert érint a helyzet, sokan maradnak édesanya és édesapa nélkül, házastársak özvegyülnek meg. Hazánkban nyomul előre a forradalom, de sajnos fiainkat és leányainkat, országunk jövőjét ez a járvány fenyegeti. Az 1831-es járványnál is sokkal súlyosabb a helyzet. Vannak emberek, akik kidobják a halottaikat az utcára és nem foglalkoznak, nem törődnek elhunyt szerettükkel. Ez erkölcsileg nem helyes cselekedet. Próbáljuk elkerülni azt, hogy megfertőződjünk ezzel a borzasztó betegséggel! A gangeszi pestisnek, Szorotyi József doktor úr szerint, négy fő stádiuma van. Első az elragadás (stadium infectionis), második a zsibbadás, „sibongás” vagy / (raphinae), harmadik a hányóhasmenés (cholerae), negyedik a kihűlés (lipiriae) időszaka. Az orvosok szerint, aki ezt a betegséget elkapja, annak nem sok esélye van arra, hogy túlélje a küzdelmes találkozást. További kérdésük az emberek felé, hogy az egészséges emberek ne érintkezzenek a betegekkel, a betegeket zárják el a közösségtől. Az elzárttságot ne oldják fel túl hamar, ugyanis 1831-ben, ami nem is volt olyan régen, visszatért a betegség egy újabb hulláma, a ’32-es év végén.

A betegség 50% feletti mortalitással járt, ami annyit tesz, hogy ennyi esély van arra, hogy a beteg belehaljon a betegségbe. Nagyon magasnak tartom ezt a számot, ezért arra inteném önöket, hogy vigyázzanak családtagjaik, illetve szeretteik egészségére! A legnehezebb helyzet az ország észak–keleti részén van. Ott található a legnagyobb mennyiségű érintkezés Oroszországgal. Oroszország az éhínségtől és ettől a ragálytól szenved már 2 éve, ám utóbbi csak ezen év (1848) kora tavaszán érkezett hazánkba. A halottakkal a legkevesebb kontaktus is veszélyes lehet. A helyzet annyira súlyos, hogy ha ez így halad, a járvány akár Pest-Budára is elérhet. A felelős *Batthyány-kormány minden erejét a forradalom éltetésére és a betegek ellátására fordítja*. Sajnos én is a saját szememmel láttam egy fertőzött haldokló utolsó napjait. Isten nyugosztalja békében. A katonai táborokba mostantól több tisztalkodószert, illetve gyógyszert küldenek, hogy segélyként szolgáljon ebben az időben. Ki kell tartanunk, el kell nyernünk népünk szabadságát! Az elnyomásból és ebből a járványból ki fogunk lábalni, és olyan szabadon szárnyalhatunk majd, mint a turulmadár az égen. Éljen a haza, éljen a magyar szabadság és égjen tüzes lángokkal az emberek szívében a remény! Istenem, drága jó atyám, a sorsunk a te kezében van! 1848. május 30-a, Munkács¹²

¹² Források és képek:

- I. <https://mek.oszk.hu/02100/02115/html/3-627.html> (2021.02.28.)
- II. <https://hirmagazin.sulinet.hu/hu/civilizacio/a-kolera-magyarorszagon> (2021.02.28.)
- III. <https://hu.wikipedia.org/wiki/Kolera> (2021.02.28.)
- IV. <https://afoldgomb.hu/blogok/doktorpanik/kolera-a-jemeni-krizis> (2021.02.28.)
- V. http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/1831_oktober_3_feloldiak_a_kolerazarlatot_magyarorszagon/ (2021.02.28.)
- VI. http://realeod.mtak.hu/4641/1/Tanulmanyok_1996_40_Olah_Marosvasarhelyi_orvos_fizikusok_erofeszitesei.pdf (2021.02.28.)
- VII. <https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/MagyarNemzetTortenete-a-magyar-nemzet-tortenete-9A23/szilagvi-sandor-a-magyar-nemzet-tortenete-21F2/a-nemzeti-allamalkotas-kora-18151847-60FD/masodik-konyv-a-nemzeti-allam-eszmeje-641D/iii-fejezet-a-kolera-64F5/> (2021.02.28.)
- VIII. https://mindennapoktortenete.blog.hu/2020/03/25/kolerajarvany_magyarorszagon_1848 (2021.02.28.)
- IX. <https://people.inf.elte.hu/tvdraai/kolera.html> (2021.02.28.)
- X. <https://www.szekesfehervar.hu/igy-veszelte-at-szekesfehervar-az-elozo-szazadok-nagy-jarvanyait> (2021.02.28.)

Képek forrásai:

- I. <https://www.life.hu/egeszseg/20160913-az-utolso-nagy-kolerajarvany-magyarorszagon-1872-szeptember-14-en-tort-ki.html> (2021.02.28.)
- II. https://mult-kor.hu/20110830_amikor_felmillio_aldozatot_kovetelt_a_kolera_magyarorszagon(2021.02.28.)

JÖVŐKÉP

Iskola alapíttassék!

A FORRÁSOKAT A VÍZIÓ ÖSSZEÁLLÍTÁSÁHOZ FELHASZNÁLTA: FÁND
2021.MÁRCIUS 15.

Mi, Pest város református közössége még mindig nem rendelkezünk önálló teológiával és gimnáziummal?! Ugye nem kell, hogy emlékeztessük az olvasóközönségünket arra, hogy már II. József a türelmi rendeletével 1781-ben országosan engedélyezte a református vallás gyakorlását, sőt az 1790-es évi törvénnyel kimondta a felekezetek egyenjogúságát? És mint ahogy ezzel mindenki tisztában van, akkor kezdett közösségünk betelepülni a fővárosba, de sajnos már akkor szembesültünk azzal, hogy a német polgárság nem szívesen látott minket, református magyarokat, és ezért mi sem éreztük jól magunkat ebben az idegen nyelvi környezetben. Ennek ellenére református gyülekezetünk 1796-ban megalakult, egyelőre még templom és parókia nélkül. És képzeljék csak el, lelkészünk albérletben lakott! Summa summárum, gyülekezetünk szegény gyülekezet volt.

Közösségünk életében nagy fordulatot jelentett, amikor közadakozásból 1830-ban a Kálvin téren templomot tudtunk építtetni. Hálás szívvel emlékezünk ma is erre a momentumra! Most minden bizodalmunkat Török Pál püspökünkbe helyezzük, aki évek óta azon munkálkodik, hogy létrehozza a Református Teológiai Akadémiát. Reméljük, hogy a most kirobbant zűrzavaros idők nem akasztják meg ezen céljainak elérésében! El se merjük képzelni, hogy a teológia mellé egy főgimnázium is megalapításra kerülhetne! Értesüléseink szerint Török Pál már benyújtotta vagy benyújtani készül az egyháztanács elé az iskola létrehozását szándékozó okiratot. Abban bizakodunk, hogy nincs egyedül, mert egész közösségünk imádságos szívvel támogatja és tudtunkkal Gönczi Pál is felajánlotta segítségét. Csak abban tudunk reménykedni, és azért imádkozunk nap mint nap, hogy mindez mihamarabb megvalósuljon, ezáltal lehetőséget biztosítva a református értékek továbbadására!

ALAPÍTÓ PÜSPÖK TÖRÖK PÁL A MEGÁLMODOTT INTÉZMÉNNYEL

Felhasznált források:

<https://www.lonyayrefi.hu/iskolankrol/iskolank-tortenete/> (Utolsó letöltés: 2021.02.28.)
<https://htk.kre.hu/index.php/karunkrol/torteneti-attekintes.html> (Utolsó letöltés: 2021.02.28.)
<https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/historia/91-056/ch06.html> (Utolsó letöltés: 2021.02.28.)